

Mottagare: Justitiedepartementet

Kulturrådets yttrande över betänkande Mediegrundlagarna och tillgänglighetskrav för vissa medier SOU 2024:96

(dnr Ju 2025/00016)

2025-04-07
KUR 2025/47
Kulturrådet
Box 27215, 102 53 Stockholm
kulturradet@kulturradet.se

1. Sammanfattning

Kulturrådet instämmer i utredningens bedömning att tillgänglighetsdirektivets krav på förpackningar och anvisningar, tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster, e-böcker och e-handelstjänster inte kan genomföras fullt ut utan ändring av grundlag. Det är avgörande att säkerställa att produkter och tjänster är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning inom ramen för befintliga konstitutionella bestämmelser

Kulturrådet betonar vikten av att ändringar genomförs på ett sätt som inte skapar oönskade hinder för de aktörer som vill främja ett tillgängligt och dynamiskt kulturliv. Införandet av tillgänglighetskrav får inte begränsa yttrandefriheten eller det fria kulturutbytet utan bör snarare stödja dessa principer, vilket är grundläggande för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen.

2. Kulturrådets synpunkter på förslagen i betänkandet/promemorian

Kulturrådet instämmer i utredningens bedömning att tillgänglighetsdirektivets krav på förpackningar och anvisningar inte kan genomföras fullt ut utan ändring av grundlag. Vi anser att det är viktigt att säkerställa att produkter och tjänster är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, men att detta måste göras inom ramen för befintliga konstitutionella bestämmelser (se kapitel 10.4.1 och 10.4.2 i betänkandet).

När det gäller tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster, instämmer Kulturrådet i utredningens slutsats att kraven kan ställas på programföretagets webbplats eller mobila applikation utan hinder av grundlag. Vi stödjer förslaget att tillgänglighetstjänster som följer med tv-program också ska finnas åtkomliga i playtjänster (se kapitel 11.3.2 i betänkandet).

Kulturrådet instämmer i utredningens bedömning att tillgänglighetsdirektivets krav på e-böcker inte kan genomföras fullt ut utan ändring av grundlag. Vi anser att det är avgörande att e-böcker och därtill hörande programvara är tillgängliga för alla, och att detta bör kunna genomföras inom befintliga konstitutionella ramar (se kapitel 11.4 i betänkandet).

När det gäller e-handelstjänster, instämmer Kulturrådet i utredningens bedömning att tillgänglighetsdirektivets krav inte kan genomföras fullt ut utan ändring av grundlag. Vi anser att det är viktigt att säkerställa att e-handelstjänster är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning, men att detta måste göras inom ramen för befintliga konstitutionella bestämmelser (se kapitel 11.2 i betänkandet).

Vi anser att det är avgörande att underlätta för personer med funktionsnedsättning att ta del av och kunna tillgodogöra sig information (se kapitel 11.1 i betänkandet). Kulturrådet betonar vikten av att ändringar genomförs på ett sätt som inte skapar oönskade hinder för de aktörer som vill främja ett tillgängligt och dynamiskt kulturliv. Det är viktigt att beakta hur dessa förslag kan påverka olika delar av kultursektorn, särskilt de som arbetar med digitalt innehåll och e-handel, för att säkerställa att alla aktörer har möjlighet att anpassa sig till de nya krav som ställs.

Införandet av tillgänglighetskrav får inte begränsa yttrandefriheten eller det fria kulturutbytet utan bör snarare stödja dessa principer, vilket är grundläggande för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen som riksdagen har beslutat. Tillgänglighet kan bidra till bättre yttrandefrihet och fritt kulturutbyte när fler kan tillgodogöra sig information.

3. Beslut

Statens kulturråd (Kulturrådet) är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Myndighetens arbete tar sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen och verkar för kulturens utveckling och tillgänglighet genom att fördela och följa upp statliga bidrag samt andra främjande åtgärder. Grunden för vårt uppdrag är att alla ska kunna ta del av konst och kultur av hög kvalitet.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Kajsa Ravin. Ärendet har föredragits av chefsjuristen Greta von Rosen Stövind.